

„Největším darem, který lidstvo obdrželo, je svobodná volba. Je pravda, že jsme omezeni v používání svobodné volby, ale ta troška svobodné volby, kterou máme, je natolik velkým darem, až je její možná hodnota tak veliká, že pro ni samotnou stojí život za žití.“ Isaac Bashevis Singer

Sloboda – zmysel života ?

Slovo sloboda je v dnešnej dobe často skloňované. Politici, duchovní predstavení, či obyčajní ľudia sa týmto pojmom oháňajú pri každom probléme, ktorý sa v ich životoch (či už osobných alebo profesionálnych) vyskytne. Z každej strany sa na nás valí množstvo názorov a ideí o tom, aká by mala byť „ideálna“ sloboda. Potom tu vyvstáva otázka: „Sme naozaj slobodní ak nám niekto diktuje, ako byť slobodní?“

Prvým problémom, na ktorý pri snahe odpovedať na túto otázku narazíme, je samotný pojem sloboda. Má veľa „vrstiev a odtieňov“, ktoré je potrebné od seba odlíšiť. Ako ľudia, ktorí žijú v právnom štáte, máme slobodu, povedzme, v právnickom slova zmysle. Ako ľudia, ktorí sú súčasťou rodín a rôznych priateľstiev, máme slobodu v osobnostnom slova zmysle. Ako veriaci môžeme slobodne vyznávať svoju vieru a ako kriticky rozmýšľajúci ľudia máme ešte svoju, nazvime to, intímnu slobodu, prostredníctvom ktorej rozmýšľame o tých najtajnejších pohnútkach. Všetky tieto „vrstvy“ slobody nám vytvárajú celkový obraz o slobode, odpovedajú nám na otázku, či sme naozaj slobodní.

Žijeme v demokratickom štáte, preto sme slobodní. Vo voľbách si vyberáme svojich zástupcov, ktorí by mali hájiť naše práva a reprezentovať naše záujmy. Ak máme pocit, že túto funkciu nespĺňajú, máme možnosť vyjsť do ulíc, protestovať, podpisovať petície, zvolávať referendá ... Keď sa ako občania spojíme, máme dostatočnú moc, aby sme prinútili podať demisiu aj tých najviac mocou opitých politikov (ako príklad nám môže poslúžiť odstúpenie ministra vnútra SR Roberta Kaliňáka a predsedu vlády SR Roberta Fica po masívnych demonštráciách za slušné Slovensko, ktoré sa odohrali po vražde novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej) (1). Oproti predchádzajúcim režimom, ktoré na našom území fungovali, máme pomerne veľkú slobodu. Čo si už však niektorí ľudia neuvedomujú je to, že so slobodou prichádza aj zodpovednosť. Ako občania štátu nesieme podiel zodpovednosti za chod štátu, pretože na základe definície demokracie sme zdrojom štátnej moci práve my, občania. (2) V súčasnej dobe vládne fenomén sťažovania sa na vedenie štátu a na všetky kroky, ktoré podnikne. Niektorí ľudia tento fenomén dohnali do takej krajnosti, že sa stali cynikmi bez štipky nádeje a prestali využívať nástroje demokracie, ktoré nám umožňujú čokoľvek zmeniť. Napriek tomu sa stále vytrvalo sťažujú a hovoria, že by s tým niekto niečo mal urobiť. Ja sa preto pýtam : „Kto, ak nie my, kedy, ak nie teraz, ako, keď nie s pomocou demokratických metód?“ Áno, demokracia nie je ideálna, ale doposiaľ nikto neprišiel s lepším riešením.

Keďže sa osobne hlásim ku kresťanstvu, nedá mi nespomenúť aj kresťanský pohľad na slobodu. Už len to, že môžem slobodne napísať, že sa hlásim ku kresťanstvu ma utvrdzuje v mojom presvedčení, že aj za malý kúsok slobody sa oplatí bojovať, oplatí sa preň žiť. Z teologického výkladu slobody sa môžeme dozvedieť, že sama nie je absolútnou hodnotou. Tou je láska. Sloboda je skôr priestor, v ktorom sa láska realizuje. Skutočnú slobodu môžeme zažívať iba v láske. Láska nás oslobodzuje a zároveň sloboda je predpokladom pravej lásky. (3) A ak nežiť pre lásku, tak potom prečo? Predpokladám, že sa nájdu ľudia, ktorí našli zmysel života aj bez lásky, ale myslím si, že väčšina ľudí nie je schopná bez nejakého typu lásky prežiť šťastný život.

Každý človek niekedy pochybuje o všetkom a o všetkých, kriticky hodnotí svoje okolie a rozmýšľa, čo by zlepšil alebo urobil inak. To je samozrejme v poriadku, sme bytosti, ktoré boli stvorené na pochybovanie. Dôležité však je zapamätať si, že naša osobná sloboda siaha len tam, kde sa začína sloboda iných ľudí. (Jean-Jacques Rousseau). Je veľmi potrebné nájsť túto hranicu a vo svojich skutkoch a myšlienkach na ňu pamätať. Áno, sme síce obmedzení v používaní slobodnej vôle, ale stále ju máme možnosť využiť, len by sme mali porozmýšľať aj nad dôsledkami našich slobodných rozhodnutí. Potom aj pre ten najmenší kúsok slobody stojí život za žitie.

Je teda sloboda zmyslom života? Na túto otázku musí nájsť každý človek vlastnú odpoveď. S presvedčením však môžem povedať, že sloboda je nutnosťou pri hľadaní toho skutočného zmyslu života.

Počet znakov vrátane medzier : 4 513

Použitá literatúra :

1. **Vagovič, Marek a kolektív.** *Umlčaní*. s.l. : Ringier Axel Springer SK, 2018.
2. **kolektív autorov.** Encyclopaedia Beliana. [ed.] SAV. s.l. : Veda, 1999.
3. **Vnuček, Patrik.** <https://www.postoj.sk/2481/kazen-patrika-vnucka-kto-je-slobodny>. [Online]